

Sygn. akt I C 881/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2013 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Daria Ratymirska

Protokolant Daria Paliwoda

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 sierpnia 2013 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa K. S. i M. S.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę kwoty 6.733,57 zł

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powodów solidarnie na rzecz strony pozwanej kwotę 600 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu.

sygn. akt I C 881/12

UZASADNIENIE

Powodowie K. S. i M. S. wnieśli pozew przeciwko (...) SA w W. o zapłatę kwoty 2665,02 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 21 maja 2011r. do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania w związku z uszkodzeniem samochodu powodów w dniu 7 kwietnia 2011r. przez spadający konar drzewa. W uzasadnieniu podali, że na zarządcy drogi spoczywa obowiązek utrzymania drogi oraz zieleni przydrożnej, zaś w niniejszej sprawie zarządca nie wywiązał się z tego obowiązku, co było przyczyną zdarzenia i szkody.

W toku postępowania, w piśmie procesowym z dnia 14.08.2013r., opierając się na opinii biegłego sądowego, powodowie rozszerzyli powództwo, wnosząc ostatecznie o zapłatę kwoty 6.733,57 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 21 maja 2011r. do dnia zapłaty

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, zarzuciła, że nie ponosi odpowiedzialności za szkodę, powodowie nie udowodnili, że szkoda była następstwem nieutrzymania przez zarządcę drogi i pobocza w należytym stanie, nie wykazali winy w zaniechaniu po stronie administratora drogi. Zarzuciła, że droga i zieleń w pasie drogowym były utrzymane w należytym stanie, a zdarzenie było spowodowane wystąpieniem siły wyższej. Podniosła nadto, że w dniu zdarzenia obowiązywało ostrzeżenie meteorologiczne, ostrzegające przed wystąpieniem silnego wiatru, skutkującego uszkodzeniem budynków, szkodami w drzewostanie, łamaniem drzew i gałęzi.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 kwietnia 2011r., ok. godz. 17, podczas jazdy trasą K.- W., w K.przy ul. (...)w ciągu drogi wojewódzkiej nr (...), na samochód powodów marki F. (...)nr rej.(...), kierowany przez powoda, spadł konar drzewa o średnicy kilku centymetrów. Zdarzenie miało miejsce na odcinku drogi, znajdującym się ok. 1 km przed skrzyżowaniem z

drogą, prowadzącą do wysypiska śmieci. W dniu zdarzenia wiał silny wiatr. Drzewa rosnące w pasie drogi, w miejscu zdarzenia, były duże, stare, gałęzie były suche, zachodzące nad jezdnię.

Dowód:

pismo Z-cy Naczelnika KPP w K.K. B.z dn. 17.05.2011r. (k-48v.);

opis zdarzenia (k-49);

zeznania świadków: E. L. (k-89), B. S. (k-89v.-90);

zeznania powoda K. S. (k-90).

W dniu zdarzenia na obszarze województwa (...)obowiązywało ostrzeżenie meteorologiczne (...), wydane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy Biuro Prognoz Meteorologicznych we W., ostrzegające przed wystąpieniem silnego wiatru, w porywach do 80 km/h, w pierwszym stopniu zagrożenia, co skutkować może uszkodzeniem budynków, dachów, szkodami w drzewostanie, łamaniem gałęzi i drzew oraz utrudnieniami komunikacyjnymi.

Dowód:

pismo D.. Oddziału IMGW we W.(k-41);

ostrzeżenie meteorologiczne (k-42).

W wyniku zdarzenia samochód powodów został uszkodzony, w tym: zderzak przedni, lampa przeciwmgielna lewa, nadkole przednie lewe, znak modelu przedni, błotnik przedni lewy, kwalifikujące się do wymiany, oraz porysowane: dach, pokrywa komory silnika, drzwi przednie lewe, klamka zewnętrzna przednich drzwi lewych, kwalifikujące się do naprawy (lakierowania). Koszt naprawy wyniósł 6.733,57 zł.

Dowód:

opinia biegłego J. Z.(k-100-108);

pismo Z-cy KPP w K. T. G. (k-54)

częściowo zeznania świadka E. L. (k-89); B. S. (k-89v.-90);

zeznania powoda K. S. (k-90).

Powodowie zgłosili szkodę zarządcy drogi Dolnośląskiej (...)we W., ubezpieczonej u strony pozwanej z tytułu odpowiedzialności cywilnej za szkody na osobie lub mieniu, wyrządzone poszkodowanemu czynem niedozwolonym lub wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, w związku z prowadzeniem działalności lub posiadaniem i użytkowaniem mienia określonego w umowie ubezpieczenia (polisa (...) nr (...)). Ubezpieczenie obejmowało zdarzenia spowodowane m.in. przez zieleń (spadające lub leżące drzewa lub konary drzew) rosnące w pasie drogowym. Pozwana przeprowadziła postępowanie likwidacyjne, sporządzając kalkulację naprawy na kwotę 2655,02 zł. Do wypłaty odszkodowania nie doszło, decyzją z dnia 4 sierpnia 2011r. pozwana odmówiła wypłaty, wskazując, że droga w miejscu zdarzenia i drzewostan przy ulicy (...)utrzymane były w należytym stanie, a przedmiotowe drzewo było zdrowe i nieprzeznaczone do wycinki. W uzasadnieniu decyzji pozwana wskazała nadto, że w dniu zdarzenia obowiązywało ostrzeżenie meteorologiczne, ostrzegające przed wystąpieniem silnego wiatru, z prędkością średnią do 80 km/h, zaś konar spadł na samochód powodów, w wyniku porywistego wiatru, za co ubezpieczony nie ponosi winy.

Pismem z dnia 21 czerwca 2011r. powodowie wezwali pozwaną do zapłaty kwoty 2665,05 zł, tytułem zwrotu kosztów uszkodzonego pojazdu, oraz zwrotu kosztów pojazdu zastępczego w kwocie 100 zł, w terminie 7 dni.

Dowód:

polisa (k-37-40);

zgłoszenie szkody (k-43);

pismo pozwanej z dnia 4.08.2011r. (k-23);

kalkulacja naprawy (k-8-13);

pismo powoda do (...) we W. (k-17);

pismo (...) we W. do pozwanej z dn. 18.07.2011r. (k-46);

wezwanie do zapłaty (k-20).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Ustalenia Sądu, dokonane w niniejszej sprawie, znajdują uzasadnienie w przeprowadzonych dowodach, które zostały powołane przy ustalaniu podstawy faktycznej rozstrzygnięcia.

W myśl przepisu art. 415 kc, kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Zgodnie zaś z treścią art. 822 § 1 i 2 kc, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o jakich mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie zdarzenia, które miało miejsce w okresie ubezpieczenia.

Warunkiem koniecznym odpowiedzialności odszkodowawczej, na podstawie przepisu art. 415 kc, jest łączne spełnienie następujących przesłanek: bezprawności działania lub zaniechania, winy po stronie sprawcy, wystąpienia szkody oraz związku przyczynowego między bezprawnością działania lub zaniechania sprawcy a szkodą poniesioną przez powodów. Ciężar dowodu w tym zakresie spoczywa, zgodnie z art. 6 kc, na powodach. Powodowie nie wykazali w niniejszej sprawie już dwóch pierwszych przesłanek, a to bezprawności działania lub zaniechania i winy po stronie sprawcy, ubezpieczonego u pozwanej. Nie można bowiem uznać, że szkoda w majątku powodów powstała na skutek nieusunięcia przez zarządcę drogi, we właściwym czasie, drzew, rosnących w pasie drogi w miejscu zdarzenia. Pozwana zarzuciła, że droga i zielen w pasie drogowym były utrzymane w należyтым stanie, zaś rzeczą powodów było wykazanie, że ubezpieczony u pozwanej zarządcą drogi, poprzez zawinione zaniechanie, nie wywiązał się z obowiązku utrzymania drogi i zieleni przydrożnej, nałożonego ustawą o drogach publicznych.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 2 i art. 20 pkt 16 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (j.t. Dz.U.2013.260). zarządcą dróg wojewódzkich jest zarząd województwa, do którego należy m.in. utrzymywanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów. Poza lakonicznym i gołosłownym twierdzeniem, zawartym w uzasadnieniu pozwu, że zarządcą drogi nie wywiązał się z obowiązku utrzymania drogi i zieleni przydrożnej, powodowie nie wskazali nawet, jakie konkretnie działanie lub zaniechanie ubezpieczonego miało doprowadzić do powstania szkody. Sam fakt, że drzewa rosnące w pasie drogi, w miejscu zdarzenia, były duże, stare, gałęzie były suche, a powód i przesłuchani świadkowie nie dostrzegli na nich śladów przycinania, nie pozwala na przypisanie zarządcy odpowiedzialności za skutki zdarzenia i nie można na tej tylko podstawie postawić mu zarzutu zawinonego zaniechania wykonania ustawowego obowiązku, co dodatkowo miałyby skutkować wystąpieniem szkody w majątku

powodów. Istotnym w sprawie jest, że w dniu zdarzenia wiał silny wiatr, o skutkach którego ostrzegali Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, m.in. o łamaniu gałęzi i drzew. W tej sytuacji nie można przypisać pozwanej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 7.04.2011r., w wyniku którego w majątku powodów powstała szkoda o wartości, ustalonej w oparciu o opinię biegłego sądowego J. Z., 6.733,57 zł.

Sąd podziela przy tym pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r. (...),(...) iż działanie sądu z urzędu może prowadzić do naruszenia prawa do bezstronnego sądu i odpowiadającego mu obowiązku przestrzegania zasady równego traktowania stron (art. 32 ust. 1 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP). W uzasadnieniu powołanego orzeczenia wyrażono stanowisko, iż ani w toku postępowania dowodowego, ani po wyczerpaniu wniosków dowodowych stron sąd nie ma już obowiązku ustalania czy sprawa jest dostatecznie wyjaśniona do stanowczego rozstrzygnięcia stosunku spornego i nieaktualny jest już nakaz uzupełniania z urzędu udzielanych przez strony wyjaśnień i przedstawianych przez nie dowodów jak i dokonywania oceny stopnia wyjaśnienia sprawy. Powołanie dowodu przez sąd z urzędu może być korzystne dla jednej ze stron, niekorzystne natomiast dla strony przeciwnej. Przestrzegając zasady równości stron, sąd musi, o ile chodzi o powoływanie dowodów, przestrzegać również zasady kontrydiktoryjności, stosownie do której strona może m. in. powoływać dowody i wypowiadać się co do powołania dowodów przez przeciwnika. Sąd powinien zatem dbać o to, aby każda ze stron z możliwości tej skorzystała. Obecnie więc działanie przez sąd z urzędu nie może prowadzić do zastępowania strony w spełnieniu jej obowiązków i może mieć miejsce tylko w szczególnie wyjątkowych sytuacjach, do których nie należy zaliczyć sytuacji stron w niniejszej sprawie.

Okoliczności powołane przez powodów nie pozwalają na przypisanie ubezpieczonemu zarządcy drogi nie tylko bezprawności działania (zaniechania), ale także winy, w postaci umyślności lub nieumyślności, która mogłaby ewentualnie wyrażać się np. w nieostrożności w postępowaniu, nieuwadze bądź też niedbalstwie, polegającym na niedołożeniu pewnej miary staranności. Nawet zatem w sytuacji, gdy powodowie ponieśli szkodę, na skutek zerwania się i upadku konaru drzewa na ich samochód, w okolicznościach niniejszej sprawy ubezpieczonemu zarządcy drogi nie można postawić zarzutu bezprawności zaniechania, wyrażającego się w niepodjęciu określonych działań, pomimo nałożonego przez ustawę obowiązku, w sposób zawiniony. W konsekwencji, nie można ustalić odpowiedzialności pozwanej w świetle art. 415 kc w zw. z art. 805§1 i 2 i art. 822§1 kc.

Orzeczenie w punkcie II wyroku oparto na przepisie art. 98§1 i 3 kpc, art. 105§2 kpc w zw. z § 2 ust. 1, § 6 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.), mając na uwadze, że powodowie, jako strona przegrywająca sprawę, obowiązani są zwrócić pozwanej koszty niezbędne do celowej obrony, w skład których wchodzi wynagrodzenie pełnomocnika procesowego - radcy prawnego, w kwocie 600 zł.